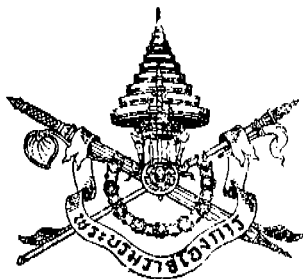

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๓

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

พระราชบัญญัติ

วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๐๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๖

เป็นปีที่ ๑๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยวิธี
พิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ สถานพินิจสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม มีผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้บังคับบัญชา

สถานพินิจจะจัดตั้งขึ้น ณ ที่ใด และมีเขตอำนาจเพียงใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีจำเป็นเพื่อสืบเสาะและรวบรวมข้อเท็จจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ (๑) (๖) (๘) (๑๐) หรือเพื่อสอดส่องความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งของศาล หรือปฏิบัติการอื่นใดตามคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือพนักงานคุมประพฤติ มีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวนอกเขตอำนาจได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๕ ให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ^๕นี้และกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และของบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิด เพื่อรายงานต่อศาล

(๒) ควบคุมเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ไว้ในระหว่างที่มีการสอบสวนหรือพิจารณาคดี ในกรณีที่ต้องควบคุม

(๓) ให้มีการตรวจรักษาและพยาบาลเด็กและเยาวชนในระหว่างที่มีการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือระหว่างการควบคุมตัวในสถานพินิจ

(๔) ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

---

(๕) ให้การศึกษาและทำการอบรมสั่งสอนศีลธรรมแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุม

(๖) สอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งศาลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนและบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่

(๗) ทำหน้าที่กำกับพนักงานคุมประพฤติในกรณีที่ศาลสั่งรอกการกำหนดโทษ หรือรอกการลงโทษแก่เด็กหรือเยาวชนตามความในประมวลกฎหมายอาญา

(๘) รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ต่อศาล ในกรณีที่ศาลจะต้องบังคับใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๑๕๒๐ มาตรา ๑๕๒๓ มาตรา ๑๕๒๓ มาตรา ๑๕๒๔ มาตรา ๑๕๒๕ มาตรา ๑๕๒๖ มาตรา ๑๕๓๘ (๖) มาตรา ๑๕๓๙ (๔) มาตรา ๑๕๔๖ มาตรา ๑๕๔๗ มาตรา ๑๕๕๒ มาตรา ๑๕๕๓ มาตรา ๑๕๕๕ มาตรา ๑๕๕๖ มาตรา ๑๕๖๑ มาตรา ๑๕๖๒ มาตรา ๑๕๖๓ มาตรา ๑๕๖๔ มาตรา ๑๕๖๕ มาตรา ๑๕๖๖ มาตรา ๑๕๖๗ มาตรา ๑๕๗๐ (๕) มาตรา ๑๕๗๔ มาตรา ๑๕๗๕ มาตรา ๑๕๗๖ มาตรา ๑๕๗๗ มาตรา ๑๕๘๐ มาตรา ๑๖๑๐ มาตรา ๑๖๑๑ และมาตรา ๑๖๙๒

(๕) ศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนโดยทั่วไป จัดทำสถิติการกระทำความผิดอาญาของเด็กและเยาวชน และเผยแพร่วิธีป้องกัน หรือทำให้ลดน้อยลงซึ่งการกระทำของเด็กและเยาวชนที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด

(๑๐) กระทำการตามความจำเป็นให้ทราบความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนที่ถูกปลดปล่อยไปแล้วจากสถานพินิจ สำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก โรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรม เพื่อให้ความช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย การครองชีพและการศึกษาเท่าที่จะทำได้

(๑๑) ดำเนินกิจการอื่นทำนองเดียวกับที่กล่าวข้างต้นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจและสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กตามที่เห็นสมควร เพื่อทำหน้าที่

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๘

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

---

(๑) ให้กำปรักษาหรือแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือ
คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก

(๒) ช่วยเหลือกิจการสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก เพื่อสวัสดิภาพของเด็กและ
เยาวชน

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคราวละสองปี
และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนถึงกำหนดวาระ จะแต่งตั้งกรรมการ
ขึ้นแทนก็ได้ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เพียง
วาระของผู้ที่ตนแทน ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๕๔ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๖ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความ
ควบคุมของสถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจ
และคุ้มครองเด็ก ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการ
พินิจและคุ้มครองเด็กมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้เด็กหรือเยาวชนได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญ
อย่างน้อยให้พออ่านออกเขียนได้ ฝึกอาชีพหรือวิชาชีพ หรือให้

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

ปฏิบัติการงานอื่นใด เพื่อมิให้มีเวลาว่างโดยไม่จำเป็นให้
เหมาะสมกับจิตใจและสุขภาพของเด็กหรือเยาวชนนั้น

(๒) ออกกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของ
เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุม

(๓) ลงทัณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ แก่เด็กและ
เยาวชนที่ละเมิดกฎหมาย ประพฤติชั่ว หรือกระทำความผิดวินัยตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ส่งเด็กหรือเยาวชนที่มีความประพฤติเลวช่ออัน
จะเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชนอื่น ไปกักไว้ในสถานที่ที่จัดไว้โดย
เฉพาะหรือเรือนจำ

(๕) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานพินิจหรือ
สำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กเป็นครั้งคราว
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๖) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนในคดีที่ศาลมีคำพิพากษา
หรือคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ออกไปศึกษาในสถานศึกษาประเภท
ไปมานอกสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจ
และคุ้มครองเด็ก ตามที่อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง
หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี
ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ”

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๕๔ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน :

“มาตรา ๒๔ เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่า
กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และคดีนั้นจะต้อง
ได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลคดีเด็กและเยาวชน ให้
เจ้าพนักงานผู้จับกุมหรือควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นแจ้งการจับ
กุมหรือควบคุมไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการ
พินิจและคุ้มครองเด็กที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ
ตลอดจนบิดามารดาผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนั้น
อาศัยอยู่โดยไม่ชักช้า ในกรณีเช่นว่านี้ พนักงานสอบสวนจะต้อง
ตามปากคำเด็กหรือเยาวชนให้เสร็จภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง นับ
แต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงาน
สอบสวน เมื่อพนักงานสอบสวนตามปากคำเด็กหรือเยาวชนนั้น
แล้ว ให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปยังสถานพินิจหรือสำนักงาน
ของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก ผู้อำนวยการสถานพินิจ
หรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กดังกล่าวจะควบคุมเด็ก
หรือเยาวชนนั้นไว้ยังสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการ
พินิจและคุ้มครองเด็กก็ได้ หรือจะปล่อยตัวไปชั่วคราวโดยมอบ

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

ตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคล
ที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ไปโดยไม่มีประกันหรือมีประกัน หรือ
มีประกันและหลักประกันก็ได้ หรือจะมอบตัวเด็กหรือเยาวชน
ไว้กับบุคคลหรือองค์การที่เห็นสมควรก็ได้

ส่วนการสอบสวนนั้นให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔ ทวิ มาตรา
๒๔ ตรี และมาตรา ๒๔ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณา
คดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔

“ มาตรา ๒๔ ทวิ เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหา
ว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดแล้ว ให้พนักงาน
สอบสวนผู้รับผิดชอบส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงาน
อัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลคดีเด็กและเยาวชน
ให้ทันภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้น
ถูกจับกุม

ในกรณีที่เกิดความจำเป็น ไม่สามารถฟ้องเด็กหรือเยาวชน
นั้นต่อศาลให้ทันภายในกำหนดดังกล่าวในวรรคแรก ให้พนักงาน
สอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อ
ขอผิดฟ้องต่อไปได้อีกคราวละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้อง
ไม่เกินสองคราว

เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้คัดฟ้องครบสองคราวแล้ว หากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอคัดฟ้องต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะอนุญาตตามคำขอนั้นได้ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้แสดงถึงเหตุจำเป็นและนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ในกรณีเช่นว่านี้ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้คัดฟ้องต่อไปได้อีกคราวละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองคราว เว้นแต่คดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป หรือโทษสถานหนักกว่านั้น ศาลจะสั่งอนุญาตให้คัดฟ้องกี่คราวก็ได้

เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาจะตั้งที่ปรึกษากฎหมายเพื่อแถลงข้อคัดค้านและซักถามพยานก็ได้

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งท้องถิ่นนอกเขตอำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นผู้ดำเนินการสอบสวน

มาตรา ๒๔ ตี ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา หลบหนีจากการควบคุมในระหว่างสอบสวน มิให้นับระยะเวลาที่หลบหนีนั้นเข้าในกำหนดระยะเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ ทวิ

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

มาตรา ๒๔ จัตวา ห้ามมิให้พนักงานอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ ทวิ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอัยการ ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๕ ในกรณีที่พนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจำต้องควบคุมเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาไว้ก่อนส่งตัวไปยังสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กตามความในมาตรา ๒๔ ถ้าสามารถทำได้ ห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหานั้นไว้ปะปนกับผู้ใหญ่ และห้ามมิให้ควบคุมไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๖ เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนตามความในมาตรา ๒๔ แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริงตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ (๑) เว้นแต่ในคดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กเห็นว่าการสืบเสาะข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่จำเป็นแก่คดี จะสั่งงดการสืบเสาะเฉพาะข้อเท็จจริงนั้นเสียก็ได้ แล้วให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้องด้วย

(๒) ทำรายงานในคดีที่มีการสืบเสาะเพื่อแสดงถึงข้อเท็จจริงตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ (๑) และแสดงความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชน ซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แล้วส่งรายงานและความเห็นนั้นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี และถ้ามีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนในศาล ให้เสนอรายงานและความเห็นนั้นต่อศาลด้วย

(๓) ในกรณีที่ไม่ได้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปชั่วคราว หรือไม่ได้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้กับบุคคลหรือองค์การที่เห็นสมควรตามความในมาตรา ๒๔ ให้จัดการกับเด็กหรือเยาวชนดังต่อไปนี้

(ก) ทำความสะอาดและเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว
(ข) ให้แพทย์ตรวจร่างกาย และถ้าจำเป็นหรือเห็นสมควรให้ตรวจจิตใจด้วย

(ค) ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย ซึ่งควรจะได้รับการรักษาพยาบาลก่อนดำเนินคดี ให้มีอำนาจสั่งให้ได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพินิจหรือสถานพยาบาลอื่นตามที่เห็นสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้องด้วย ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔

“มาตรา ๒๗ ทวิ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้ เพื่อฝึกและอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล หลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าพนักงานแล้วภายหลังจับตัวมาได้ ให้ศาลสั่งเพิ่มกำหนดเวลาที่ต้องฝึกและอบรมขึ้นอีกตามที่เห็นสมควรแทนการลงโทษอาญา แต่ต้องไม่เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์ ”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ถือว่า อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัยและอาชีพของเด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลย และของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ ตลอดจนบุคคลและสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้นเป็นข้อความในประเด็นที่จะต้องพิจารณาด้วยเสมอไป เว้นแต่ในกรณีที่ไม่มี การสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๒๖ (๑) แต่ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กสืบเสาะข้อเท็จจริง และรายงานความเห็นเกี่ยวกับประเด็นนั้นในข้อใดต่อศาลก็ได้”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดมีทนายความว่าคดีแทนในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน แต่ให้เด็กหรือเยาวชนมีที่ปรึกษากฎหมาย เพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความได้ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

ให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ เว้นแต่เด็กหรือเยาวชนนั้น
ไม่ต้องการ และศาลเห็นว่าไม่จำเป็นแก่คดี จะไม่แต่งตั้ง
ที่ปรึกษากฎหมายให้ก็ได้”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราช-
บัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ศาลปล่อยเด็กหรือเยาวชนไปเพราะ
ไม่มีความผิด ถ้าศาลเห็นว่าควรจะวางเงื่อนไขอย่างหนึ่ง
อย่างใดเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กและเยาวชนนั้นด้วย เพื่อ
สวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชนนั้นเอง ก็ให้ศาลมี
อำนาจสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่หรือ
ท้องที่ใด ๆ อันจะจงใจให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติชั่ว

(๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกจากสถานที่อยู่อาศัย
ในเวลาจำกัด เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็น

(๓) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคล
หรือประเภทบุคคลที่ศาลเห็นไม่สมควร

(๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใด ๆ อันจะ
จงใจให้เด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤติชั่ว

(๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาลหรือพนักงานคุมประพฤติเป็นครั้งคราว

(๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษาหรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ

ในกรณีที่ศาลสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรานี้ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสอดส่องด้วย

ระยะเวลาที่ศาลจะกำหนดเงื่อนไขให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามมาตรานี้ จะต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นจะมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดศาลจะสั่งให้เด็กหรือเยาวชนไปรับการอบรมในสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นเวลาไม่เกินกว่าหนึ่งปีก็ได้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชน มี

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

อำนาจตรวจและให้คำแนะนำแก่สถานพินิจ สำนักงานของ
คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก โรงเรียนหรือสถานฝึกและ
อบรม สถานแนะนำทางจิต สถานพยาบาล สถานกักและอบรม
และเรือนจำ เท่าที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาหรือ
กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘ แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔

“มาตรา ๑๘ ผู้ใดช่วยเหลือหรือกระทำด้วยประการใด ๆ
ให้เด็กหรือเยาวชนหลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าพนักงาน
ซึ่งควบคุมไว้เพื่อฝึกและอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของ
ศาล มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับ
ไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ควบคุมเด็กหรือ
เยาวชนตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ”

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติมาตรา ๒๔ ทวิ มาตรา ๒๕ ตรี
และมาตรา ๒๔ จัตวา มิให้นำมาใช้บังคับแก่คดีที่ค้างอยู่ใน

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือการดำเนินคดี
ของพนักงานอัยการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราช-
บัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อ
ปรับปรุงการสอบสวนคดี การสืบเสาะข้อเท็จจริง การแต่งตั้งที่ปรึกษา
กฎหมาย ตลอดจนการควบคุมและการฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้
เป็นไปโดยรัดกุมและให้คดีดำเนินไปได้รวดเร็ว อันจะเป็นผลให้เด็ก
และเยาวชนได้รับความคุ้มครองยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงให้สอดคล้อง
กับการแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๔๔
ด้วย